

kuren, en desensitisatie maakt het mogelijk om na eerdere ernstige infusiereacties een (curatieve) behandeling toch voort te zetten. Ten slotte kan nog worden overwogen over te stappen naar een ander taxaan. Het verdient aanbeveling een dergelijk nieuw beleid lokaal af te stemmen tussen oncologen en apothekers, vast te leggen in oncologische behandelprotocollen en periodiek te evalueren.

Geen belangenverstrengeling gemeld.

Literatuur

- Markman M, Kennedy A, Webster K, Kulp B, Peterson G, Belinson J. Paclitaxel-associated hypersensitivity reactions: experience of the gynecologic oncology program of the Cleveland Clinic Cancer Center. *J Clin Oncol*. 2000 jan;18(1):102-5.
- Bernstein BJ. Docetaxel as an alternative to paclitaxel after acute hypersensitivity reactions. *Ann Pharmacother*. 2000 nov;34(11):1332-5.
- Lenz HJ. Management and preparedness for infusion and hypersensitivity reactions. *Oncologist*. 2007 mei;12(5):601-9.
- Boehm DK, Maksymiuk AW. Paclitaxel premedication regimens. *J Natl Cancer Inst*. 1996 apr 3;88(7):463-5.
- Braverman AS, Rao S, Salvatti ME, Adamson B, McManus M, Pierre S. Tapering and discontinuation of glucocorticoid prophylaxis during prolonged weekly to biweekly paclitaxel administration. *Chemotherapy*. 2005 mei;51(2-3):116-9.
- Zidan J, Hussein O, Abzah A, Tamam S, Farraj Z, Friedman E. Oral premedication for the prevention of hypersensitivity reactions to paclitaxel. *Med Oncol*. 2008;25(3):274-8.
- Castells MC, Tennant NM, Sloane DE, et al. Hypersensitivity reactions to chemotherapy: outcomes and safety of rapid desensitization in 413 cases. *J Allergy Clin Immunol*. 2008 sep;122(3):574-80.
- Westermann AM, ten Bokkel Huinink WW, Rodenhuis S. Successful docetaxel rechallenge with cromoglycate after major sensitivity reactions. *Ann Oncol*. 1996 jan;7(1):104.
- Briasoulis E, Karavasilis V, Pavlidis N. Successful rechallenge with taxanes following prophylactic ketotifen in patients who had developed severe hypersensitivity reactions. *Ann Oncol*. 2000 jul;11(7):899.
- Bookman MA, Klothe DD, Kover PE, Smolinski S, Ozols RF. Short-course intravenous prophylaxis for paclitaxel-related hypersensitivity reactions. *Ann Oncol*. 1997 jun;8(6):611-4.
- Kloover JS, den Bakker MA, Gelderblom H, van Meerbeeck JP. Fatal outcome of a hypersensitivity reaction to paclitaxel: a critical review of premedication regimens. *Br J Cancer*. 2004 jan 26;90(2):304-5.
- Kwon JS, Elit L, Finn M, et al. A comparison of two prophylactic regimens for hypersensitivity reactions to paclitaxel. *Gynecol Oncol*. 2002 mrt;84(3):420-5.
- Berger MJ, Dunlea LJ, Rettig AE, Lustberg MB, Phillips GS, Shapiro CL. Feasibility of stopping paclitaxel premedication after two doses in patients not experiencing a previous infusion hypersensitivity reaction. *Support Care Cancer*. 2012 sep;20(9):1991-7.
- Vogel WH. Infusion reactions: diagnosis, assessment, and management. *Clin J Oncol Nurs*. 2010 apr;14(2):E10-21.
- Zanotti KM, Markman M. Prevention and management of antineoplastic-induced hypersensitivity reactions. *Drug Saf*. 2001;24(10):767-79.
- Peereboom DM, Donehower RC, Eisenhauer EA, et al. Successful re-treatment with taxol after major hypersensitivity reactions. *J Clin Oncol*. 1993 mei;11(5):885-90.
- Huddleston R, Berkheimer C, Landis S, Houck D, Proctor A, Whiteford J. Improving patient outcomes in an ambulatory infusion setting: decreasing infusion reactions of patients receiving paclitaxel and carboplatin. *J Infus Nurs*. 2005 mei-jun;28(3):170-2.
- Fishman A, Gold T, Goldberg A, et al. Effective desensitization protocol to paclitaxel following hypersensitivity reaction. *Int J Gynecol Cancer*. 1999 mrt;9(2):156-159.
- Feldweg AM, Lee CW, Matulonis UA, Castells M. Rapid desensitization for hypersensitivity reactions to paclitaxel and docetaxel: a new standard protocol used in 77 successful treatments. *Gynecol Oncol*. 2005 mrt;96(3):824-9.
- Luiting J, de Monchy JGR, Hiltermann TJN, Oude Elberink JNG. Desensitisatie om overgevoeligheid te omzeilen. Behandeling met docetaxel toch mogelijk gemaakt. *Ned Tijdschr Geneeskd*. 2011;155:A2980.
- Del Priore G, Smith P, Warshal DP, Dubeshter B, Angel C. Paclitaxel-associated hypersensitivity reaction despite high-dose steroids and prolonged infusions. *Gynecol Oncol*. 1995 feb;56(2):316-8.
- Lokich J, Anderson N. Paclitaxel hypersensitivity reactions: a role for docetaxel substitution. *Ann Oncol*. 1998 mei;9(5):573.
- Moon C, Verschraegen CF, Bevers M, Freedman R, Kudelka AP, Kavanagh JJ. Use of docetaxel (Taxotere) in patients with paclitaxel (Taxol) hypersensitivity. *Anticancer Drugs*. 2000 aug;11(7):565-8.
- Dizon DS, Schwartz J, Rojan A, et al. Cross-sensitivity between paclitaxel and docetaxel in a women's cancers program. *Gynecol Oncol*. 2006 jan;100(1):149-51.

Dankbetuiging

Bij de beoordeling van artikelen voor het *PW Wetenschappelijk Platform* kon de Redactieraad zich ook in 2013 weer laten adviseren door vele deskundigen uit het veld. De Redactieraad wil deze adviseurs danken voor hun bijdrage aan de kwaliteit van het *PW Wetenschappelijk Platform*. In het afgelopen jaar hebben de volgende personen zich hiervoor ingezet:

dr. P.M.L.A. van den Bemt
 dr. M.W.J. den Brok
 prof. dr. J.R.B.J. Brouwers
 dr. P.H. van Erp
 dr. D.A. Hesselink
 dr. D.L. Hilarius
 dr. J.G. Hugtenburg
 dr. F.G.A. Jansman
 dr. F. Karapinar-Çarkit
 dr. E.M. Kemper
 dr. B.C.P. Koch
 dr. A.J. Leendertse
 prof. dr. A.J.M. Loonen
 dr. J.G. Maring

prof. dr. R.J. van Marum
 dr. P.G.M. Mol
 dr. G.E. Nagelhout
 prof. dr. A.H.L.M. Pieters
 drs. W.S.C.J.M. van der Pol
 drs. J.R. van Roosmalen
 dr. C.P. Schröder
 dr. P.C. de Smidt
 dr. C.H.P.A. van de Steeg-
 van Gompel
 dr. I.M. Twiss
 dr. F.F.T. Ververs
 dr. H.E. Vonkeman
 drs. P.G.M. Zweipfenning

Dankbetuiging. *PW Wetenschappelijk Platform*. 2014;8:e1402.